

Шта родитељи треба да знају о силецијству What parents should know about bullying

Силецијско понашање једног броја ученика је уобичајени проблем у школама. Под силецијским понашањем подразумева се намерно злостављање деце било путем физичког напада, погрдама, задиркивањем или исмејавањем жртве због изгледа. Силецијско понашање се некад састоји у 'мучењима' као што су искључивање детета из групе, срамоћењу жртве оговарањем или ширењем поверљивих информација или измишљотина о датој особи. Силецијство понекад укључује и напаствовање.

Како силецијство погађа децу?

Неки сматрају да силецијство не може да нашкоди деци већ им помаже да ојачају. Ово једноставно није тачно. Не заборавите да, док су нека деца доста отпорна, друга су веома рањива. Силецијство у школи може да угрози децу на више начина:

- Може да учини да се осећају усамљена и изолована
- Да и сама почну да мисле да са њима нешто није у реду. Деца лако поверују у оно што други говоре о њима. Ако детету неко други каже да је ружно или глупо, оно може да поверује у то, упркос свим похвалама које добија од родитеља
- Стално суочавање са насилништвом може да утиче на способност учења у школи
- Може да допринесе депресији код деце и младих људи, а у неким случајевима чак и самоубиству.

Који су знаци да је дете изложено силецијству?

Будући да знаци које ћемо навести могу указивати и на друге проблеме, важно је да опрезно разговарате са дететом пре него што донесете било какве закључке.

- Необјашњене модрице, огреботине и посекотине
- Поцепана и оштећена одећа и други предмети
- Губљење ствари
- Умањено интересовање за школу
- Слабији успех у школи
- Невољно одлажење у школу или избегавање школског аутобуса
- Узнемиреност, љутња или раздражљивост
- Честе главобоље, болови у стомаку или често одлажење у болесничку собу у школи
- Опште необјашњено нерасположење
- Мали број пријатеља
- Проблеми са спавањем укључујући и мокрење у кревет и страшне снове
- Избегавање сваког разговора о школи
- Осећање узнемирености и 'нерасположења' кад треба ићи у школу после викенда или распуста

Шта треба учинити ако вам дете каже да је изложено малтретирању у школи?

Пажљиво саслушајте све што дете има да каже. Немојте само одмахнути руком и рећи 'ма не брине због тога' или 'удари и ти њих'. Ставите детету до знања да га волите и да га подржавате. Ако се злостављање настави, обратите се школи достављајући следеће податке:

- шта се догодило
- када и где се то догодило
- када је злостављање почело
- шта је све предузето до сада
- имена наставника који су упознати са проблемом

Обраћање школи

Реците детету да ћете се обратити школи. Дете ће се можда бринути да овај корак може да погорша ствари - али не заборавите да скривање силедијства само помаже да се оно одржи. Ако имате проблема са енглеским језиком, замолите рођака, пријатеља или комшију који добро говоре енглески да са вама оду у школу. Потребно је да претходно:

- Закажете састанак са одговарајућом особом. То може бити учитељ/наставник са којим ваше дете има добар однос, директор школе или помоћник директора, школски саветник или (у средњој школи) разредни старешина Year Advisor (наставник задужен да брине о ђацима из одређеног разреда).

Шта треба да радите током састанка

- Будите ко-оперативни - реците 'шта можемо да учинимо у овој ситуацији?' уместо да се љутите и оптужујете.
- Тражите да вам се објасни које мере школа у свом правилнику предвиђа против силедијства
- Питајте шта школа обично предузима у оваквим случајевима
- Питајте како ви можете да помогнете у решавању проблема
- Тражите да вам се објасни шта ће школа да предузме и када ће вас о томе обавестити

На који начин Организација за подршку међу вршњацима Peer Support Foundation може да помогне

Ова организација обезбеђује програме за школе, којима се поспешује благостање младих људи и читаве заједнице. Организација нуди програме у којима се разоткрива проблем силедијства и предлажу решења за његово отклањање. Ако сте забринуте због проблема насилништва у школи коју похађа ваше дете, за детаљнија обавештења обратите се овој организацији Peer Support Foundation на телефон (02) 9905 3499.

Ако вам је потребна помоћ да телефонирате на енглеском, назовите преводилачку телефонску службу Translating and Interpreting Service (TIS) на телефон 131 450.

Више информација о здрављу на српском језику можете наћи на мрежи за мултикултурну комуникацију

MulticulturalCommunication <<http://mhcs.health.nsw.gov.au>>.